

СТАНОВИЩЕ

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. ПЛОВДИВ	
Вх. № 70066	Дело № 83
Получено на 13.11.2025	

относно конкурса за „доцент“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2 Растителна защита, научната специалност „Растителна защита (Ентомология)“ обявен в ДВ бр.65 от 08.08.2025 год.

Кандидат: гл.ас. д-р Павлин Емилов Василев, катедра Ентомология, Факултет по Растителна защита и агроекология, Аграрен университет-Пловдив

Изготвил становището: доц. д-р Недялка Георгиева ПАЛАГАЧЕВА, определена съгласно Заповед № РД 16-991/07.10.2025 г. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на Научното жури

1.Кратко представяне на кандидата

Гл. ас. д-р Павлин Василев завършва висшето си образование в Аграрен университет – Пловдив през 2011 г. със специалност „Растителна защита“, а през 2012 г. придобива магистърска степен по същата специалност. През 2016 г. защитава докторска дисертация на тема „Листни въшки (Hemiptera: Aphididae) по костилкови овощни видове – разпространение, вредна дейност и контрол“ и получава образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Растителна защита“.

В периода 2016 – 2018 г. работи като агроном в „Агроном Холдинг“ ЕООД. От януари 2019 г. е назначен за асистент в катедра „Ентомология“ при Аграрен университет – Пловдив, а през декември същата година преминава в академичната длъжност главен асистент, която заема и до настоящия момент.

Д-р Василев има придобита професионална квалификация по „Икономика и външна търговия със селскостопански продукти“, получена във Свободния факултет на Аграрен университет, както и свидетелство за оценител на земеделски земи и подобрения върху тях. Владее гръцки, руски и английски език и притежава отлични компютърни умения.

Той е провел три мобилности по програма „Еразъм+“ с цел обучение.

Д-р Василев е член на работна група за изготвяне на „Ръководство за прилагане на мерки за контрол на черната златка (*Capnodis tenebrionis* L.) при дървесни овощни и декоративни видове от сем. Розоцветни (*Rosaceae*) на територията на Република България“.

2.Общо описание на научната продукция

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Павлин Василев участва с обща научна продукция от 25 труда, които са групирани по следния начин:

Научни публикации по номенклатурната специалност – 25 броя, от които:
Публикации, свързани с докторската дисертация – 3 броя (не подлежащи на разглеждане);

Публикации с импакт фактор – 2 броя;

Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 16 броя;

Научно-популярни публикации – 2 броя.

От общо 22 труда, подлежащи на анализ, личното участие на д-р Павлин Василев се разпределя, както следва: 3 броя са самостоятелни; в 8 броя е първи автор; в 8 броя е втори автор; в 3 броя е трети или следващ автор.

Кандидатът отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и покрива минималния брой точки за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2 Растителна защита.

3. Преподавателска дейност

Гл. ас. д-р Павлин Василев има педагогически стаж от 6 години, 8 месеца и 4 дни. Пряката му учебна заетост за периода 2020/2021 – 2024/2025 възлиза на 3147,8 часа, като годишната натовареност варира между 532 и 735,3 часа.

Д-р Василев извежда упражнения в специалност „Растителна защита“ за студенти от ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ (редовна и задочна форма на обучение) по следните дисциплини: Обща ентомология, Неприятелите по земеделските култури, Прогноза и сигнализация, Биологична растителна защита и Карантина на растенията.

Освен пряка учебно-преподавателска дейност, д-р Василев ръководи дипломанти, като до момента е подготвил 22 студенти от двете образователно-квалификационни степени – „бакалавър“ и „магистър“.

4. Научноизследователска дейност

Основни направления в научноизследователската дейност на гл. ас. д-р Павлин Василев са:

- Ефикасност на нови продукти за растителна защита срещу листни въшки (Hemiptera: Aphididae) и други неприятелите.
- Влияние на имуностимуланти и листни торове върху листни въшки (Hemiptera: Aphididae) по овощни култури.
- Видов състав, плътност и разпространение на листни въшки (Hemiptera: Aphididae) и афидофаги в различни агроценози в България.
- Мониторинг и контрол на плодовите червеи по костилкови овощни видове.
- Ентомофауна и ефект на различни мулчове при картофи (*Solanum tuberosum* L.) в района на гр. Пловдив.
- Мониторинг на неприятелите по ябълка (*Malus domestica* Borkh.) в района на гр. Пловдив.

Научни приноси

- В района на гр. Пловдив са установени видовият състав на листните въшки и техните ентомофаги по костилкови овощни култури. По сливата (*Prunus domestica* L.) са констатирани четири вида листни въшки, а по прасковата (*Prunus persica* Batsch) – шест вида. В колонии на листните въшките са идентифицирани 18 вида афидофаги, които ограничават плътността им в началото и края на вегетационния период.
- Проучени са видовият състав и разпространението на листните въшки по костилкови овощни видове в България. По прасковата (*Prunus persica* Batsch) са установени осем вида листни въшки, сред които икономически най-значими са зелената прасковена листна въшка (*Myzus persicae* Sulzer) и прасковената листна въшка (*Myzus varians* Davidson). По сливите и джанките са установени девет вида листни въшки. При сливата (*Prunus domestica* L.) доминиращи са прашестата сливова листна въшка (*Hyalopterus pruni* Geoffroy) и малката сливова листна въшка (*Brachycaudus helichrysi* Kaltenbach), а при джанката (*Prunus cerasifera* Ehrh.) преобладават хмеловата листна въшка (*Phorodon humuli* Schrank) и малката сливова листна въшка (*Brachycaudus helichrysi* Kaltenbach).

- В района на Пловдив са установени четири вида листни въшки, по девет сорта ябълки (*Malus domestica* Borkh.). Сред тях най-разпространени са ябълково-живовлековата листна въшка (*Dysaphis plantaginea* Passerini) и цитрусовата листна въшка (*Aphis spiraecola* Patch). Установена е различна степен на чувствителност на отделните сортове към нападение.

- За първи път в България е регистрирана оризовата коренова листна въшка (*Rhopalosiphum rufiabdominale* Sasaki, 1899) по пшеница.

- Изследвана е ентомофауната при картофите (*Solanum tuberosum* L.) в района на гр. Пловдив, като е установено присъствието на дървеницата *Perillus bioculatus* (Say, 1832) – хищник по яйцата, ларвите и възрастните на колорадския бръмбар (*Leptinotarsa decemlineata* Say).

Научно-приложни приноси

- Проучена е ефикасността на биологични инсектициди срещу листни въшки (Hemiptera: Aphididae) и колорадския бръмбар (*Leptinotarsa decemlineata* Say) при лабораторни условия. Установено е, че биоинсектицидите, прилагани в оптимални дози, осигуряват ефективен контрол както върху листните въшки, така и върху ларвите и възрастните на колорадския бръмбар (*L. decemlineata*).

- Изпитани са синтетични, биологични и ботанически инсектициди за контрол на прашестата сливова листна въшка (*Hyalopterus pruni* Geoffroy), зелената цитрусова листна въшка (*Aphis spiraecola* Patch) и розената полусферична щитоносна въшка (*Rhodococcus perornatus* Cockerell & Parrott). Установено е, че химичните инсектициди проявяват висока ефикасност дори при най-ниската разрешена доза. Биопродуктът Натуралис и ботаническите инсектициди също показват висока ефективност и са подходящи за включване в интегрираните системи за контрол на неприятелите.

- Изследван е ефектът на имуностимуланти и листни торове върху нападението от листни въшки по овощни култури при лабораторни и полски условия. Установено е, че прилагането на естествени имуностимуланти с високо съдържание на силиций намаляват степента на нападението и необходимостта от химични третирания.

- Установено е, че използването на синтетични полови феромони и диспенсери при сливов плодов червей (*Grapholita funebrana* Treitschke), източен плодов червей (*Grapholita molesta* Busck) и прасковен клонков молец (*Anarsia lineatella* Zeller) намалява вредите по плодовете и ограничава броя на химични третирания.

- Прогнозният модел RIMpro-Cydia 3, приложен за ябълковия плодов червей (*Cydia pomonella* Linnaeus), показва висока ефективност при първото поколение на неприятеля. На базата на получените резултати са разработени препоръки за мониторинг и контрол срещу второто поколение.

Приноси с потвърдителен характер

- Проучена е ентомофауната и влиянието на различни видове мулч при картофи (*Solanum tuberosum* L.) в района на гр. Пловдив. Установено е, че плътността на колорадския бръмбар (*Leptinotarsa decemlineata* Say.), зелената прасковена листна въшка (*Myzus persicae* Sulzer) и картофената листна въшка (*Aulacorthum solani* Kalténbach) е значително по-ниска при посеви с мулч от слама и зелен мулч (люцерна) в сравнение с немулчирани площи.

Цитиране и рефериране на научната продукция

Броят на представените цитирания е 18, от които: Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в международно признати бази данни – 14 броя; Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране – 4 броя.

Участие в научни проекти

Д-р Павлин Василев участва в ННП „Млади учени и постдокторанти“, както и като член на изследователски колектив в три международни проекта, насочени към устойчивото земеделие и прилагането на екологични практики.

5. Забележки и препоръки

Нямам забележки по отношение на научноизследователската, преподавателската и проектната дейност на кандидата.

Бих препоръчала в бъдещата си работа гл. ас. д-р Василев да насочи усилията си към публикуване на резултатите от своите изследвания в научни издания, индексирани в бази данни с IF и SJR, което ще допринесе за по-широка видимост на научните резултати.

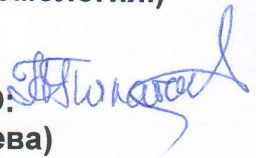
6. Заключение

Въз основа на представените документи и направения анализ на научната, научно-приложната и педагогическа дейност на кандидата считам, че главен асистент д-р Павлин Василев отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение за заемане на академична длъжност „доцент“, по научната специалност Растителна защита (Ентомология).

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Растителна защита и агроекология при Аграрен университет – Пловдив да избере **гл. ас. д-р Павлин Василев** за „доцент“ по научната специалност **Растителна защита (Ентомология).**

Дата 11.11.2025 г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: 
(Доц. д-р Недялка Палагачева)